

2023-10-16

Svar till regelöversyn kap 9: regel 9.3.4

Ekologiska Lantbrukarna tackar för möjligheten att få lämna synpunkter i regelöversynen.

Vid frågor kontakta:

Josefine Johansson Zuazu

Jordbrukspolitik, Regelfrågor och Internationell samverkan
tel. 0709-314773, josefine.johansson@ekolantbruk.se

Besvarade remissfrågor:

Fråga 1: Ska KRAV tillåta tillsatserna natriumnitrit (E250), kaliumnitrat (E252) och den som gäller enligt EU-förordningen för ekologisk produktion?

Nej

Fråga 2: Hur motiverar du ditt svar på fråga 1?

Ekologiska Lantbrukarna ser en stor risk för vad som händer med förtroendet för KRAV-märkningen om skillnaden till EU-ekologiskt försvinner på områden som för konsumenten är viktiga avseende hälsa och kvalitet. Många av våra medlemmar med KRAV-märkt köttproduktion ser också en stor stolthet i att producera kött av hög kvalitet för både djur och slutkund, och vill att slutprodukten ska stå för mer än EU-ekologiskt hela vägen. Ekologiska Lantbrukarna konstaterar dock också att lantbrukarkåren inte är helt enade i frågan, särskilt en del av KRAV-grisproducenterna vill att nitrit tillåts för att snabbare kunna få ut mer av råvaran som KRAV-märkt på industrins villkor.

KRAV hänvisar till EGTOPs rapport i sitt beslut och att EGTOP har kommit fram till att hälsoriskerna gäller större mängder nitrit/nitrat. Därför sänker de endast nivån för nitrit/nitrat på konventionella produkter då nivån på ekologiska produkter redan ligger lägre än den nya bestämda nivån. Ekologiska lantbrukarna vill också påminna att det finns flera studier som konstaterat att hälsoriskerna med nitrit/nitrat är skadliga, på grund av det har både Finland och Danmark charkprodukter utan nitrit/nitrat. Hälsoriskerna anses vara så allvarliga att man inte kan hänvisa till att nitrit/nitrat behövs för att förbättra en charkprodukt eller dess hållbarhet.

Dessutom är EFSA inte färdig med sin undersökning om nitrit/nitrat är skadligt och de ska fortsätta samla in exempel från medlemsstater. Ekologiska Lantbrukarna tycker därför att KRAV inte ska skynda på en regeländring utan borde låta försiktighetsprincipen väga tungt och vänta tills mer underlag finns över vad nitrit/nitrat kan ge för hälsoeffekter.

Ekologiska Lantbrukarna menar därför att KRAV ska hålla fast vid att natriumnitrat, kaliumnitrat och natriumaskorbat fortsatt inte ska användas i KRAV-produktion.

Fråga 3: Ska KRAV tillåta tillsatserna vegetabiliskt kol (E 153), annattoextrakt av bixin (E 160 b (i)), annattoextrakt av norbixin (E 160b (ii)), natriumlaktat (E

325), cellulosa (E 460), hydroxipropylmetylcellulosa (E 464), talk (E 553 b), helium (E 939) och erytritol (E 968) under samma förutsättningar och till samma gränsvärden som gäller enligt EU-förordningen för ekologisk

Nej

Fråga 4: Hur motiverar du ditt svar på fråga 3?

Ekologiska Lantbrukarna vill att KRAV-produkter även fortsättningsvis ska vara så naturliga som möjligt och vara restriktiva till användning av tillsatser. Argumentet att det är tillsatser som inte används så ofta eller att KRAVs regelverk ska bli mer likt EU:s är svagt. Vi vill istället att det ska göras bedömningar i varje enskilt fall och för varje tillsats om en producent vill använda dem. Det känns riskabelt att släppa på KRAVs regler så att de i framtiden ska följa EU-regelverket vad gäller tillsatser (ex natriumtartrater som ska tillåtas 2027) då man inte vet vilka ändringar som kommer att göras i framtiden.

Ett exempel som KRAV tar upp är tillsatsen och sötningsmedlet Erytritol, vilket enligt KRAV kan vara ett bra alternativ i produktionen då vissa människor inte kan äta socker. Vi anser att det blir fel vinkel och att bra råvaror ska hellre använda naturliga sötningsmedel som ex. dadelsocker, kokossocker, stevia eller inte innehålla socker. Det kom senaste i våras en amerikansk studie angående vilka hälsorisker Erytritol medför ex. hjärtsjukdomar. Erytritol är ett billigt alternativ av sötningsmedel som adderas då man som förädlingsföretag inte vill lägga pengar på dyrare naturliga sötningsalternativ. Vi tror att många konsumenter väljer KRAV-märket för att de ska slippa tänka och oroa sig för onödiga tillsatsämnen i produkterna.

Fråga 5: Vilken effekt menar du att det skulle innebära om KRAVs regler kvarstår eller ändras (beroende på hur du har svarat)?

Vi tror att en ändring av KRAVs regler kan vara allvarligt och leda till ett minskat förtroende för KRAV-märket i sin helhet. Det är inte bara köttbranschen som kommer att påverkas utan alla som använder KRAV-märket.